О.М. Алексєєва, к. філол. н.
НПУ імені М.П. Драгоманова

ОСОБЛИВОСТІ ПОЛІТИЧНОГО ДИСКУРСУ (НА МАТЕРІАЛІ ПРОМОВ Д. ТРАМПА ТА Г. КЛІНТОН)

Політична комунікація – це засіб взаємодії політикуму з електоратом. Суто політичні проблеми можуть спричинити мовні та культурні суперечності, а загострення політичної й економічної ситуацій – лексико-семантичні зміни в спілкуванні. Політичний дискурс відображає боротьбу різних сил за володіння владою, що визначає особливості комунікативних дій у межах політичного дискурсу. Основою комунікативних актів політичного дискурсу є намагання впливати на співрозмовника, чим визначається їх експлікована, імплікована сугестивність, що переважає над інформативністю [1; 2; 3].

Актуальність дослідження визначається спрямованістю сучасних лінгвістичних розвідок на пошук універсальних мовних засобів для інтерпретації текстового матеріалу сучасного політикуму, орієнтацією мовознавчих студій на комплексне та системне вивчення політичних комунікацій англійської мови, а також інтересом до дослідження прагматико-функціональних характеристик мовних явищ.

Метою дослідження є визначення специфіки політичного дискурсу у промовах кандидатів у президенти США в 2016 році Дональда Трампа та Гіларі Клінтон. ***Завданнями*** є: 1) виділити основні теми промов; 2) здійснити кількісний аналіз спеціальних термінів; 3) висвітлити комунікативні стратегії кандидатів та проаналізути зміст ключових ідей їхніх політичних програм, за допомогою яких політики намагалися заручитися підтримкою виборців під час складних дебатів у 2016 році.

Успіх на політичній арені багато в чому залежить від ефективного встановлення комунікативних зв’язків між адресантом (політиком) та

адресатом (виборцем) за рахунок наповнення комунікативного коду повідомлення елементами мови, які потенційно здатні проникнути крізь детерміновані суспільством фільтри свідомості та переконати громадян в щирості, надійності та користі намірів їхнього обранця [4, с. 58–62].

Н.В. Кондратенко визначає політичний дискурс як вияв політичної комунікації: “Політичний дискурс – це конкретний вияв політичної комунікації, що передбачає актуалізацію політичного тексту в комунікативному акті взаємодії політичного суб’єкта (політика, політичної сили, влади) та політичного об’єкта (аудиторії, електорату, виборця)” [5, с. 176–182]. Отже, політичний дискурс є віддзеркаленням намірів та дій політиків.

У своїх передвиборчих промовах Д. Трамп та Г. Клінтон обговорюють важливі для сучасного американського суспільства питання. Основними темами дебатів та промов були економічний стан держави, зовнішня та внутрішня політика США, участь у військових конфліктах на Близькому Сході, соціальні питання, питання екології та розвитку відновлюваних джерел енергії. Для точнішого виокремлення основних групп термінологічної лексики у передвиборчих промовах кандидатів у президенти США у 2016 році використовувалась процедура кількісних підрахунків рекурентної лексики. Кількісні показники частотності вживання термінологічної лексики відповідної тематики дозволять нам виокремити теми, що переважали в політичному дискурсі у 2016 році загалом. Проте варто зазначити, що кількісні показники двох кандидатів є різними: Г. Клінтон виголосила більшу кількість промов, які, в середньому, більші за обсягом, внаслідок чого сумарна кількість слів, з урахуванням неповнозначних частин мови, в її текстах склала 305 567 (101 промова), тоді як в текстах її опонента – 98 679 (79 промов). Однак переведення результатів у відсоткове співвідношення кількості термінів різної тематики до загальної кількості слів дає чітке уявлення про те, яке місце відводив кожен з мовців у своїх промовах термінології відповідної галузі, яка з них переважала у його промовах, яку частину від загальної кількості слів у кожного з кандидатів займала спеціальна лексика та, нарешті, яку частину політичного мовлення у

2016 році займала термінологія в цілому. Для такого підрахунку було створено два окремих корпуси промов основних кандидатів на пост президента США у 2016 році Г. Клінтон та Д. Трампа, загальною кількістю 404 246 слів.

Матеріалом для створення корпусів слугували тексти передвиборчих промов кандидатів, взяті з сайтів http://www.presidency.ucsb.edu, http://www.bbc.com/news/election-us-2016, http://www.cbsnews.com/video.

За результатами кількісних подрахунків виявилено 9 тематичних напрямків, які найчастіше використовувалися кандидатами:

1) Політика: *agenda, anarchy, chancellor, congress, dictator, diplomat, electorate, foreign policy, mayor, NATO, president, prime minister, republican, Secretary of State, veto.*

2) Економіка: *ability-to-pay, accountancy, currency, debt, deductible, devaluation, due bill check, economic catastrophe, entrepreneurship, global economic crisis, labour exchange, reducing the budget deficit, stockpile, subsidy, loan, IRS.*

3) Демографія: *birth rate, child-woman ratio, cohort, death rate, decline in population, depopulation, ethnodemography, geodemography, marriage rate, middle adulthood, migration, natural increase, population census, relative sterility, vital revolution.*

4) Військова тематика: *Admiral, air campaign, army tank, civil war, commander in chief, General, gun, long-range missiles, massacre, military, nuclear weapon, retired National Guard, rifle, SEAL, soldier.*

5) Освіта: *academic year, Common Core, crash course, curriculum, dissertation, distance learning, faculty, further education, grade, headmaster, infant school, lecturer, tertiary education, university, vocational college.*

6) Юридична тематика: *Central objectives, constitution in force, court, criminal law, declaratory judgment, defaulting, General Prosecutor, jury trial, lawsuit, legislature, reasonable bail, statute, subpoena, transaction, welfare of the state.*

7) Суспільна тематика: *alliance, caste, correlation, ethnic group, gender, immigration, lobbying, lumpen, nation, sectarian, social group, social outcast, social security, society, sociology.*

8) Охорона здоров'я та навколишнє середовище: *conservation of natural resources, disabled people, environmental emergency, environmental protection, global environment facility, hazardous wastes, index of health status, Medicaid, medical insurance, Medicare, natural calamity, negligence, Obamacare, reserve.*

9) Інноваційні технології: *browser, cyberspace, data bases, e-commerce, gadget, HDTV camera, innovation, interactive TV, internet, Nanotechnology, tendency, video conferencing, web hosting, Web server, Web-development.*

Проте ці теми розташувалися за шкалою важливості у кожного з кандидатів по-різному, Республіканець Д. Трамп більше вживав слів економічної та демографічної тематики, інноваційні технології, демократ Г. Клінтон зосередилась на економіці, політиці та освіті.

Термінологічна лексика складає 8–11% промов кандидатів, і є не тільки найчисленнішою, але й найрухомішою частиною словникового складу сучасної англійської мови. Виведення терміна за межі своєї терміносистеми призводить до його детермінологізації, внаслідок чого відбувається перетворення семантичних структур слова, розширення смислового обсягу поняття, накопичення нових сем, розвиток переносного значення.

Цю властивість термінологічної одиниці широко використовували у своїй передвиборчій кампанії 2016 року кандидати на пост президента США.

Отже, варто зазначити, що з великим відривом від усіх інших в обох претендентів переважають терміни з економічної та політичної тематики. І це не дивно, оскільки після рецесії економічна тематика як ніяка інша турбує американських громадян, і тому, відповідаючи на потреби суспільства й часу, обидва кандидати активно оперують термінами: *decrease, business competition, economy, tax, development* та багато інших. Демографія та військова діяльність США у світовій політиці займали 2–3 місце відповідно. Дональд Трамп звертав увагу виборців на свої власні статки и економічні можливості, Гілларі Клінтон

апелювала своєю політичною досвідченістю та яскравою біографією, зв'язками із світовими лідерами.

Підсумовуючи викладене вище, зазначимо що відповідаючи на потреби сучасного американського суспільства, а також з метою продемонструвати свої фахові знання, кандидати на пост президента США у 2016 році активно оперували у своєму передвиборчому дискурсі різною галузевою термінологією. Кожен по-своєму представляв успішність передвиборчої стратегії і оригінально розподілив різні суспільно важливі питання у своїх виступах. З'ясувати пріоритетність цих тем дозволило використання кількісного аналізу термінологічної лексики в текстах промов американських політиків. Термінологія слугувала не лише кількісним, а й вагомим якісним показником успішності політиків у намаганнях переконати виборця.

Таким чином, найважливішою функцією політичного дискурсу є функція політичної пропаганди, переконання та впливу. Дискурс, це – суттєва складова соціокультурної взаємодії, характерними рисами якої є інтереси, цілі, стилі і формування такої суспільної думки, що потрібна для автора дискурсу.

Перспективним вважаємо розробку якісних методик дослідження політичного дискурсу із врахуванням багатоманітності методологічних інструментів міждисциплінарної сфери. Роль політичного дискурсу у формуванні громадської думки також потребує подальшого вивчення.

Список використаних джерел

1. Баранов А.Н. Введение в прикладную лингвистику : учеб. пособ. / Анатолий Николаевич Баранов. – [2-е изд., испр.]. – М. : Едиториал УРСС, 2003. – 360 с.

2. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики : підручник / Флорій Сергійович Бацевич. – К. : Видав. Центр "Академія", 2004. – 344 с.

3. Ващук Т.М. Політичний дискурс як об' єкт лінгвістичного дослідження [Електронний ресурс] / Т.М. Ващук. – Режим доступу : http://studentam.net.ua/content/view/7154/97/.

4. Заблоцький Ю.В. Аналіз передвиборчих промов кандидатів у президенти США у 2012 році (М. Ромні та Б. Обама) [Електронний ресурс] / Юрій Васильович Заблоцький // Одеський лінгвістичний вісник. – 2015. – Вип. 5(1). – С. 57–62. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/olinv_2015_5(1)__15.

5. Кондратенко Н. В. Мовний жарт у політичній комунікації: від політичного гумору до мовної гри / Наталія Василівна Кондратенко // Зап. з загальної лінгвістики : зб. наук. пр. – Одеса, 2008. – Вип. 8/9. – С. 176–182.

С.В. Гладьо, к. філол. н., доцент,
С.Д. Чугу, к. філол. н., доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ АРГУМЕНТАТИВНОГО ДИСКУРСУ

На сучасному етапі розвитку транслятології на особливу увагу заслуговують наукові розвідки лінгвістичної аргументації в межах міждисциплінарного підходу, який характеризується комплексною методикою вивчення комунікативно-прагматичних особливостей аргументативного дискурсу, що враховує і соціокультурний аспект ситуації комунікативної взаємодії. Пропонований підхід дозволяє розширити засадничі можливості транслятології через залучення методологічних підходів і результатів досліджень у різних галузях знання, зокрема, психології, філософії, соціології, теорії мовної комунікації.

Орієнтація на людський чинник у комунікативній інтеракції посідає чільне місце у мовознавчих студіях, слугуючи підґрунтям когнітивно-дискурсивного підходу до вивчення тексту / дискурсу. ***Актуальність*** вивчення прагмасемантичного аспекту аргументативного дискурсу у перекладацькому вимірі є безперечною з огляду на необхідність вирішення конкретних ***завдань,*** спрямованих на дослідження закономірностей функціонування мовних засобів і реалізації інтенцій мовців у системі дискурсів з ***метою*** поглиблення розуміння

Міністерство освіти і науки України
Національний педагогічний університет
імені М. П. Драгоманова
Факультет іноземної філології
Кафедра філософії мови,
порівняльного мовознавства та перекладу

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

Міжнародної науково-практичної
конференції

“ФІЛОСОФІЯ МОВИ ТА НОВІ ТЕНДЕНЦІЇ В ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВІ Й ЛІНГВІСТИЦІ”

06-07 квітня 2017 року, м. Київ

COLLECTION OF PAPERS

of International Scientific and Practical Conference

“LANGUAGE PHILOSOPHY AND NEW TRENDS IN TRANSLATION AND LINGUISTIC STUDIES”

April 06-07, 2017, Kyiv

Міністерство освіти і науки України

НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені М.П. ДРАГОМАНОВА

Факультет іноземної філології
Кафедра філософії мови,
порівняльного мовознавства та перекладу

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
Міжнародної науково-практичної конференції
“ФІЛОСОФІЯ МОВИ ТА НОВІ ТЕНДЕНЦІЇ В ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВІ Й ЛІНГВІСТИЦІ”

06-07 квітня 2017 року
м. Київ

April 06-07, 2017
Kyiv

COLLECTION OF PAPERS
of International Scientific and Practical Conference
“LANGUAGE PHILOSOPHY AND NEW TRENDS IN TRANSLATION AND LINGUISTIC STUDIES”

УДК 1:811]:81’25(063)
ББК 87:80/84я431
З-41

Філософія мови та нові тенденції в перекладознавстві й лінгвістиці : збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції. – Київ : Вид. центр НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2017. – 286 с.

У збірнику матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції “Філософія мови та нові тенденції в перекладознавстві й лінгвістиці” розглянуто низку актуальних питань, що стосуються теорії та методології лінгвофілософських студій, нових тенденцій в перекладознавстві та формуванні іншомовної компетенції, теорії та практики наукового, технічного та художнього перекладу, корпусної лінгвістики, мовних контактів в контексті глобалізаційних процесів та етнокультурних факторів міжкультурної комунікації, проблем когнітивної семантики та когнітивного синтаксису, а також сучасних проблем і перспектив лінгвопрагматики.

Редакційна колегія:

Голова редакційної колегії – ***Леміш Н. Є.***, доктор філологічних наук, доцент.

Відповідальний секретар – ***Черниченко І. С.***, магістр філології.

Члени редакційної колегії:

Матвєєва С. А. – кандидат філологічних наук, доцент.

Алексєєва О. М. – кандидат філологічних наук.

Кротенко Л. Б. – кандидат філологічних наук.

Друкується за рішенням Вченої ради факультету іноземної філології Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова (протокол № 9 від 05.04.2017 р.)

Наукові роботи друкуються в авторській редакції.

ЗМІСТ

ТЕОРІЯ ТА МЕТОДОЛОГІЯ ЛІНГВОФІЛОСОФСЬКИХ СТУДІЙ / THEORETICAL AND METHODOLOGICAL ISSUES OF LINGUISTIC AND PHILOSOPHICAL STUDIES	6
Балабан О. Філософський аспект вивчення універсалій	6
Стретович Т. Метафора як засіб пізнання дійсності	10
Ковеня О. Специфіка зіставлення дієслів з семою *руху, переміщення* в українській та англійській мовах	13
НОВІ ТЕНДЕНЦІЇ В ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВІ ТА ФОРМУВАННІ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ / NEW TRENDS IN TRANSLATION STUDIES AND FOREIGN LANGUAGES COMPETENCE FORMATION	16
Patel Ch.R., Ranpura D.S. The Usefulness of Translation in Foreign Language Learning: Students' Attitude	16
Ranpura D.S., Patel Ch.R. The Role of Mother Tongue in English Language Teaching	23
Чорний О. Використання інтердисциплінарної методології в дослідженні економічної термінології	31
Вигівська А. Юридичні транслатеми в англомовних нормативно-правових актах і судових документах	36
Захарченко О. Семантичний аналіз фразеологічних одиниць з компонентом "око" в англійській мові та їх еквіваленти в українській мові (на матеріалі *Free Dictionary by Farlex*)	42
Галюк Л. Особливості та труднощі перекладу англійських фразеологізмів	46
Козиряцька О. Лексичні та синтаксичні штампи у науково-технічних текстах	49
ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА НАУКОВОГО, ТЕХНІЧНОГО ТА ХУДОЖНЬОГО ПЕРЕКЛАДУ / THEORETICAL AND PRACTICAL ISSUES OF SCIENTIFIC, TECHNICAL AND FICTION TRANSLATION	53
DR.H.B. Patel Challenges in Translating from English to Gujarati and Vice Versa	53
Іваницька Н. Англійські політичні неологізми в перекладацькому аспекті	60
Рибалка Н., Рибалка Л. Переклад казкових топонімів-оказіоналізмів у художніх творах для дітей	63
Швець Г., Бондар Н. Особливості перекладу ділової кореспонденції та документації	67
Вайноренє І., Третяк Л. Особливості перекладу англомовних юридичних термінів лексико-семантичного поля "вбивство"	71
Кирилова В. Відтворення майстерності М. Коцюбинського-новеліста у французьких перекладах Е. Крюби	76
Сунцова О. Особливості перекладу англомовної терміносистеми целюлозно-паперової промисловості	80
Ткаченко Т. Відтворення науково-технічних термінів у сьогоденній перекладацькій практиці	84
Дяченко А. Англійські медичні терміни та специфіка їх перекладу	87
Парафійник Т. Зооніми та фітоніми в англійській та українській фразеології: лінгвокультурологічний аспект при перекладі	92
Беспальчук Л. Когезія як спосіб реалізації категорії зв'язності та засоби її вираження	95
Волощук О. Категорія заперечення в офіційно-ділових текстах	98
Дідовська О. Phraseological Combinations with the Numerical Component: Lexico-Semantic and Translation Aspects	103
Карабут Д. Особливості та прийоми перекладу рекламних текстів	106
Семендяй А. Специфічні особливості перекладу прислів'їв та приказок англійської мови	110

Левчишина А. Збереження стилістичних особливостей у перекладі різножанрових текстів	114
Роєнко Л. Text Coherence as a Linguistic Category	117
Курнатова К. Соціокультурні особливості англійських фразеологізмів і способи їх перекладу українською мовою	121
Гринчук О. Фразеологічні кольороніми у романі Оскара Вайльда "Портрет Доріана Грея"	125
Нгобейа А. Peculiarities of Comic Expressions in Literature and Translation (Based on the Novel "11/22/63" by Stephen King)	128
Слівінська Ю. Текстова реалізація конфлікту в оригіналі й перекладі	131
Мисник Ю. Особливості перекладу політичних неологізмів	136
ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВО І КОРПУСНА ЛІНГВІСТИКА / TRANSLATION STUDIES AND CORPUS LINGUISTICS CHALLENGES	141
Giparaite J. Modification of Light Verb Constructions with the Deverbal Noun *Laugh* in British, American, and Asian Englishes	141
Матвєєва С. Інтертекстуальність художнього твору і корпус паралельних текстів	143
Каліберда О. Двомовна лексикогафія в перекладознавчому аспекті	146
Онищук М. Соціологічний підхід в перекладознавстві: напрями та перспективи досліджень	149
Салко О. Збереження функцій рекламних слоганів при їх перекладі	154
Жиман В. Мовні засоби передачі експресивності при перекладі (на матеріалі рекламних текстів)	158
Береговий О. Предикативність та предикативні конструкції	162
Паламарчук Н. Особливості перекладу політичного дискурсу	165
Ільчук Н. Поняття "рекламний текст"	169
Булгаков Р. Граматична категорія темпоральності	172
Василічишена Ю. Збереження евфемістичного компонента при перекладі	175
МОВНІ КОНТАКТИ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ ТА ЕТНОКУЛЬТУРНІ ФАКТОРИ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ / LANGUAGE CONTACTS IN THE CONTEXT OF GLOBALIZATION PROCESSES, AND ETHNIC AND CULTURAL FACTORS OF INTERCULTURAL COMMUNICATION	179
Приходько Г. Problems and Projections of Cognitive and Ecological Linguistics	179
Мізін К. Вияви лінгвонаціоналізму в російській лінгвокультурології	184
Вуколова В. Intercultural Communication: from Ethnocentrism to Ethnorelativism	188
Калько Р. Сстратагема як засіб тлумачення східної етномовної моделі світу	193
Капранов Я. Нострaтична прамова як примордіальна структура	197
Сорочинська І. Афоризм і суміжні поняття	200
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КОГНІТИВНОЇ СЕМАНТИКИ ТА КОГНІТИВНОГО СИНТАКСИСУ / TOPICAL ISSUES OF COGNITIVE SEMANTICS AND COGNITIVE SYNTAX	206
Леміш Н. Specifics and Similarity of Propositional Component of *Cause* in English, Dutch, and German	206
Деменчук О. Семантична деривація ірраціональної лексики	209
Литвинов О. Семантико-синтаксичний аспект номінацій зорових знаків комунікації	213
Гонта І. Спільність метафоричних асоціацій у формуванні сленгової лекики англійської, української та російської мов	217
Лисанець Ю. Когнітивно-комунікативний потенціал еліптичних конструкцій в англомовному медичному дискурсі	221
Карлова В. Лінгвоантропогенез як еволюція давньої художньої свідомості	225

Маслова Я. Предикатно-аргументний різновид пропозиційної мотивації давньоєврейських біблійних онімів	230
Ясіновська О. Метафоризація ГОРДИНІ у творах християнських авторів (на прикладі понятійної сфери “царство рослин”)	234
Нечитайло М. Поняття “пропозиція”, “речення”, “судження” у логіко-філософському дискурсі	240
Небелюк Л. Концептуальна метафора “politics is sport” як засіб евфемізації в американському політичному дискурсі	243
СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЛІНГВОПРАГМАТИКИ / CHALLENGES AND PROSPECTIVES IN LINGUISTIC PRAGMATICS	248
Алексєєва О. Особливості політичного дискурсу (на матеріалі промов Д. Трампа та Г. Клінтон)	248
Гладьо С., Чугу С. Особливості перекладу аргументативного дискурсу	253
Папіш В. Світлотвір Митрополита Іларіона	258
Черниченко І. Особливості адаптації англомовного пісенного кінотексту до потреб цільової аудиторії при перекладі українською	262
Позіхайло Я. Функціонування гендерних стереотипів та гендерних метафор в перекладах рекламних текстів	267
Гордійчук Г. Соціологічний аспект у трактуванні простору	271
Бохонько К. Особливості гендерного аспекту в політичному дискурсі	275
КРАЩІ ПЕРЕКЛАДИ У МЕЖАХ КОНФЕРЕНЦІЙНОГО КОНКУРСУ	281
Буділовська К.	282
Дідович Т.	283
Лисак А.	284
Сочка М.	285